

AANWEZIGEN

20 inwoners van Zondereigen namen op maandag 20 maart 2023 deel aan de verdiepingssessie in Zondereigen. We dachten na over knelpunten, mogelijkheden en suggesties binnen de thema's wonen (+ klimaat), sociale samenhang (+ ouder worden + jong zijn), mobiliteit (+ basisvoorzieningen) en het masterplan voor Zondereigen.

1. VERWELKOMING DOOR HET LOKAAL BESTUUR

Welkomstwoord door schepen Jeroen Van den Bogaert.

2. IJSBREKER - STELLINGENSPEL

D.m.v. een aantal stellingen polsen we naar de mening van de deelnemers over een aantal thema's.

In ons dorp kan je veilig fietsen

- Daar is iedereen het mee eens! Er is altijd ruimte voor verbetering, maar Zondereigen is nog wel veilig om te fietsen.

De kerk moet behouden blijven

- De meeste deelnemers willen de kerk behouden. Zondereigen is een typisch kerkdorp. Zeker de kerktoren moet bewaard blijven.
- Enkele aanwezigen vrezen voor de kostprijs van onderhoud van zo'n gebouw.

- De kerk mag zeker een andere functie krijgen.

Zondereigen mag dan wel een klein dorp zijn, een winkel is toch nuttig

- De meningen zijn verdeeld. Een winkel zou wel handig zijn, maar lijkt niet realistisch dat een winkel in Zondereigen zou kunnen “overleven”.
- Uitbreiding van de marktkraampjes (nu staat er op vrijdag een vleeskraam) zou wel fijn zijn.

Hier kent iedereen elkaar nog en dat is top!

- Echt IEDEREEN is misschien veel gezegd, maar de meeste mensen kennen elkaar.

We hebben nood aan meer ontmoetingsplaatsen in Zondereigen

- Voor kinderen en jongeren zouden meer ontmoetingsplaatsen in open lucht welkom zijn.
- Misschien aan de kerk?
- Voor senioren is een extra indoor ruimte nuttig.
- Ook niet te veel ontmoetingsplaatsen, want je kan maar op één plaats tegelijkertijd zijn.

We hebben nood aan meer parkeerplaatsen in Zondereigen

- Voor de mensen van het dorp zijn er parkeerplaatsen genoeg.
- Maar als er iets te doen is (evenement, kerststal, ...) dan is het moeilijk om parkeerplaats te vinden. Bezoekers willen ook niet ver wandelen.
- Veel auto's op de straat remt het verkeer, maar kan ook gevaarlijke situaties opleveren.
- Misschien wel nood aan een extra (overflow-) parking of betere aanduiding naar plaatsen waar geparkeerd kan worden?

3. TOELICHTING VAN HET TRAJECT VEERKRACHTIGE DORPEN

Meer info vind je in de **presentatie** in bijlage. Bekijk ook www.veerkrachtigedorpen.be voor meer info over het traject en www.veerkrachtigedorpen.be/zondereigen voor de info over jullie dorp.

4. AAN DE SLAG – VERZAMELDE INPUT

Wonen (+ Klimaat)

Sterktes	Suggesties/Acties	Knelpunten
Er is voldoende ondersteuning voor klimaatvriendelijke en energiezuinige woningen .	Bufferbekken aanleggen. Aandacht voor bomen. Ontharden (bv. parkeerplaatsen). Energiedelen (vb. zonnepanelen). Bestaande woningen isoleren.	
Groot veiligheidsgevoel . De sociale controle is een pluspunt.		
In Zondereigen kan je oud worden met een netwerk.	Kangoeroewoningen voor verschillende generaties. Mobiele woning in de tuin voor ouderen. Ouderenwoningen rond of in de kerk. Ouderenwoningen in authentieke rode baksteen rond de pastorie.	De huizen zijn niet aangepast om als oudere thuis te blijven wonen.
We zijn ruimte binnen en buiten gewoon en willen dit behouden.	Mix van woningen van verschillende groottes.	
We wonen in een natuurlijke omgeving , met een landelijk uitzicht.	Nieuwe woningen rond een gezamenlijke tuin.	De kerk is nu niet geschikt om in te wonen.
Kleinschaligheid van het dorp.	Herverkavelen in meerdere percelen. Geen éxtra verkavelingen. Bouwverplichting op beschikbare gronden.	We willen niet meer appartementen.
Woningen zijn hier nog betalbaar .	Jeugd van Zondereigen woonkansen geven. Starterswoningen rond of in de kerk.	Leegstand beboeten.

Zondereigen is een rustig dorp.		
--	--	--

Sociale samenhang (+ ouder worden, + jong zijn)

Sterktes	Suggesties/Acties	Knelpunten
<p>Kinderen kunnen echt nog kind zijn in het dorp en kunnen veilig buiten spelen in de velden, aan het voetbalveld, op de trage wegen in het dorp, aan de KLJ, ...</p> <p>Aan het Kapelleke komen ook veel jongeren samen. Ook op de speeltuin van de kleuterschool komen jongeren soms samen. En vaak ook thuis of in de tuin van vriendjes. De KLJ is echt een succesvolle jeugdbeweging: veel toffe activiteiten, goede leiding. Niet verwonderlijk dat zelfs kinderen van Merksplas hier naar de jeugdbeweging komen.</p>	<p>Wat bijkomende speelplekken zijn welkom: pannakooi, fitnessstoestellen, klimrek, speelplein, ...</p> <p>Naast de pastorijwoning zou een ideale plek zijn om een park te maken waar deze zaken ook worden voorzien.</p> <p>Ook een ontmoetingsplek voor als het regent, wordt gemist (haal de muren uit de kerk, zoals de schapenstal in Gent).</p> <p>Een barbecue centraal in het dorp.</p>	<p>Weinig aanbod qua hobby's in het dorp? Klopt, maar het is geen probleem: dit dorp is te klein om er alles te organiseren. Het is goed zoals het nu is: Baarle, Merksplas en zelfs Turnhout zijn niet ver weg en daar is voldoende aanbod.</p> <p>We missen een onthaalmoeder in het dorp. Op woensdagnamiddag is er geen naschoolse opvang in het dorp. De kinderen kunnen dan wel terecht in Baarle, maar er is geen vervoer voorzien van de school naar de opvang in Baarle.</p>
<p>De buurten van het dorp (dorp, Gel, Ginhoven, ...) leven, er zijn buurtschappen en die organiseren regelmatig vanalles voor de burens.</p> <p>Er gebeuren heel wat zaken in het dorp zoals de feestmaand, de kerststal, de "grootste courgette", de kermis, de rommelmarkt. Zondereigen leeft!</p> <p>Er is ook een feestcomité opgericht voor de viering van Zondereigen 777 jaar (over 5</p>	<p>De gemeente ondersteunt verenigingen op een goede manier (subsidies), maar bij de evenementen in het dorp zou wat bijkomende praktische steun nuttig zijn (bv. elektriciteit voorzien).</p>	<p>We missen een opslagplaats voor materiaal. De brandweerkazerne wordt daar wel voor gebruikt maar is niet groot genoeg. Verenigingen krijgen het moeilijker om nieuwe trekkers/vrijwilligers te vinden. Gezinsbond dreigt bv. te verdwijnen.</p>

jaar). In 2001 vierden we Zondereigen 750 jaar: dat was volle bak feest!		
	Kan de parochiezaal nog meer fungeren als ontmoetingsplek (voor senioren)?	Het is niet altijd even duidelijk hoe de parochiezaal te huren, mag wat meer transparantie over komen.
In Zondereigen kent iedereen elkaar nog. Iedereen leeft mee met het dorp. Het is een warm dorp waar iedereen erg welkom is. We zijn echte “Kempeneers”.	We zullen misschien nieuwe woonvormen moeten invoeren, zoals cohousing, kangoeroewonen, ...	Wonen is onze grootste zorg: betaalbare woonplekken voor onze kinderen. We mogen niet belanden in een situatie dat jongeren gaan vechten voor huizen die vrijkomen.
	Onderwijscheques zoals in Merksplas zouden ook hier goed zijn Verder zouden er groentepakketten uit de Gulle Gaard naar de meest behoevenden kunnen gaan tegen milde prijs.	Armoede is geen groot probleem, maar is er wel degelijk. Zo zijn er toch enkele gezinnen die het lastig hebben om hun rekeningen te betalen.
Het café is essentieel voor het dorp. We hopen dat het zal blijven. Momenteel is het in eigendom van een investeerder. In het contract met die investeerder staat dat het voor 15 jaar zeker nog café moet blijven. We zijn nu 2 jaar verder. Hopelijk dat het nadien ook café kan blijven. Want het draait goed, en is dus zeker rendabel.	Café De Zwaan heropenen tijdens de Kermis.	
	Een eigen plek voor senioren om samen te komen, om te kaarten bijvoorbeeld. Voor senioren zou een ontmoetingsplek aan de kerk zeker een meerwaarde zijn. Met petanquebaan, zitbanken, kortom	Er is wel degelijk eenzaamheid in het dorp, wel in beperkte mate. Voornamelijk een probleem bij alleenstaande ouderen. Voor minder mobiele senioren is het wonen in het dorp moeilijk: zij moeten een beroep doen op familie, vrienden of burens. Maar die hebben ook niet altijd de tijd.

	<p>mogelijkheden om informeel/toevallig ontmoeten te bevorderen!</p> <p>Mantelzorg in het dorp is aanwezig, maar extra ondersteuning van de mantelzorgers door de gemeente zou fijn zijn.</p>	
<p>Nieuwkomers zijn erg welkom in het dorp, maar ze moeten zich wel “gooien”: of ze geïntegreerd raken, ligt ook aan henzelf. Ze moeten wel stappen zetten (bij een vereniging gaan, naar Schuttershof komen, naar dorpsevenementen komen) maar als ze dat doen, lukt het wel. Mensen van Zondereigen zijn immers best open.</p>	<p>Nieuwe inwoners:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dorpsraad gaat voortaan langs bij nieuwe inwoners - Een onthaalbrochure voor nieuwe inwoners met nuttige adressen - Eventueel jaarlijks bij de start van de feestmaand in augustus een momentje voorzien om nieuwe inwoners expliciet welkom te heten 	<p>Als nieuwkomer ben je wel welkom in het dorp, maar het is niet heel evident om je te integreren: de gemeenschap is erg hecht en daar moet je dan wel tussen raken.</p>
<p>Er zijn best al wat momenten waarop we elkaar kunnen ontmoeten: vrijdag aan de vleeskraam, na schooltijd, jongeren aan de Kapel en het voetbalplein, kinderen op de KLJ, bij elkaar thuis, vrouwen op de vergaderingen van FERM, ...</p>	<p>De vrijdagse markt uitbreiden zou de sociale samenhang van het dorp zeker ten goede komen. Suggestie: regelmatig (om de twee maanden bijvoorbeeld) een boerenmarkt, korte ketenaanbod.</p>	
	<p>Oproep aan de gemeente: meer communicatie over</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vrijtijds mogelijkheden - Zorgopties voor senioren en hulpbehoevenden - ... 	

Mobiliteit (+ basisvoorzieningen)

Sterktes	Suggesties/Acties	Knelpunten
<p>Grootste pluspunten van het dorp: de school, seizoensfruit en het café.</p> <p>In het eigen dorp kan je nog terecht voor: zuivel, dierenvoeding, brood, slagerij, bio-levensmiddelen, aardbeien (zomer), groenten, buren, vleesautomaat.</p>	<p>Uitbreiding van de marktkramen: broodkraam op zondag, groente en fruit, kippenkraam, 'lokale' markt van de boerderijwinkeltjes.</p> <p>Leveren van boodschappen.</p> <p>Openbaar toilet.</p>	<p>Geen pistoletje op zondag.</p>
	<p>Infomoment, babbelmoment, iemand die 1x/... bv. 2 weken aanwezig is in het dorp voor hulp, dienstverlening (vergelijkbaar met werking in Baarle-Hertog) op verplaatsing, voor mensen die niet vertrouwd zijn met online dienstverlening of die geen netwerk hebben om hen te helpen.</p>	<p>Ouderen of mensen die niet taalvaardig zijn hebben geen toegang tot bv. bankdiensten.</p>
<p>Jongeren verplaatsen zich met de fiets en de schoolbus (op schooldagen, op schooluren), met ouders of grootouders. Ouders spreken af om te carpoolen en kinderen mee te nemen.</p>	<p>Fietspool voor jongeren die buiten Zondereigen naar school gaan, bv. georganiseerd vanuit de school.</p>	
<p>Alternatieven voor eigen auto: je kan hier veel te voet of met de fiets doen. Of samen rijden.</p>	<p>Deelwagens/deelbus, vb. 1 cambio. Deelbus zou ook kunnen gebruikt worden voor schoolzwemmen.</p> <p>Uitbreiding van de mindermobielen centrale naar iedereen met een nood of vervoersvraag.</p> <p>De belbus is geen taxi. Belbus creëert het gevoel een taxi te kunnen nemen terwijl belbus slechts rijdt tot reguliere halte waar je een gewone bus moet nemen. Is opnieuw</p>	<p>Gebrek aan openbaar vervoer.</p>

	<p>een belbus introduceren in Zondereigen haalbaar?</p> <p>Reguliere busverbindingen, ook voor de jeugd, door Zondereigen. Naar Hoogstraten, naar ...</p>	
<p>Nooit file in Zondereigen!</p> <p>We liggen centraal tussen Merksplas en Baarle-Hertog en hebben dus veel toegang tot basisvoorzieningen.</p> <p>Er is voldoende gelegenheid om grote aankopen in de buurt te doen.</p>	<p>Pakjesautomaat in het dorp.</p>	<p>Nieuwkomers hebben geen netwerk om een beroep op te doen voor boodschappen.</p>
<p>In Zondereigen kan je nog veilig fietsen (veel landbouwwegen, kleintjes rijden op de stoep). Kinderen kunnen veilig naar school.</p>	<p>Gevarendriehoek op gevaarlijke plaatsen, bewustwording dat er overgestoken wordt.</p> <p>Fietsstraat, fietszone doorheen het dorp. Het dorp is er voor de zwakke weggebruikers.</p>	<p>De fietsoversteek aan het kerkhof is gevaarlijk. Slechte zichtbaarheid.</p> <p>Gevaarlijke en eenzame (bosrijke) donkere toegangswegen met de fiets. Donker en onveilig om alleen te fietsen.</p> <p>Gebrekkige fietsinfrastructuur.</p>
<p>In ons dorp kan je goed en veilig wandelen.</p>	<p>Onderhoud van de stoep op Ginhoven kan beter.</p>	
<p>De camera's om zwaar verkeer in de dorpskern te mijden, werken.</p>	<p>GPS-luwe zone in Zondereigen (zodat de N-wegen gebruikt worden).</p>	<p>Hinder (telefoneren en hard rijden) door tractors. Handhaving?</p>
	<p>Openbare laadpalen op parking buiten de dorpskern.</p>	
	<p>Randparking meer zichtbaar maken in het dorp.</p>	
<p>Niet iedereen ervaart een nood aan extra infokanalen.</p>	<p>"gapersbakske" een centrale plaats geven + verlichten.</p>	<p>Er is geen dorpskrantje.</p> <p>Mails gaan verloren in het geheel.</p> <p>Het mailadres van de dorpsraad wordt nauwelijks gebruikt.</p>

		“je moet de juiste mensen kennen binnen de gemeente”, anders kan het wel even duren vooraleer je correct verder geholpen wordt.
--	--	---

Masterplan

Sterktes	Suggesties/Acties	Knelpunten
<p>Activiteiten die nu plaatsvinden in de kerk: misviering, 1^e communie (plechtige om de 2 jaar), sporadisch een huwelijk, begrafenissen (maar steeds vaker in bv. crematorium), repetitie van zangkoor.</p> <p>De kerktoren mag zeker niet verdwijnen! Vroeger zagen mensen elkaar in de kerk en bleven na de viering nog wat “buurten”. Het zou mooi zijn als we ook in de toekomst terug ontmoeting stimuleren op diezelfde locatie.</p>	<p>Mogelijkheden voor de kerk in de toekomst: een gratis ontmoetingsruimte, waar je altijd binnen en buiten kan. Of de toren laten staan, maar het schip open maken, als een soort afdak (zoals Gentse stadshal)</p> <p>Of schuren in Merksplas kolonie:</p>	

		
<p>Rond de kerk wordt vaak gespeeld door kinderen. Die ruimte wordt nu ook tijdelijk door de school gebruikt.</p>	<p>Plein/park creëren met speelplein, BBQ, petanque, een soort “Frans dorpsplein”.</p>	<p>Er was ooit een petanque, maar die werd niet gebruikt.</p>
<p>Activiteiten die nu plaatsvinden in de parochiezaal: kaarten, schooloptredens, familiefeesten, evenementen van verenigingen, Landelijke Gilde, KVLV, deel van rommelmarkt</p>	<p>Mocht de parochiezaal opgeknapt worden, wat moet dan zeker gebeuren? Isolatie en geluidsisolatie, likje verf, gewoon wat opknappen. De parochiezaal behouden als grote ontmoetingsruimte (kleine ontmoetingsruimte in brandweerkazerne).</p>	<p>Het zou fijn zijn als de jeugd ook gebruik mag maken van de parochiezaal om een vatje te geven. Soms wordt de parochiezaal als te klein ervaren.</p>
<p>Waarvoor wordt de brandweerkazerne op dit moment gebruikt? Opslagruimte (o.a. kerststal), kaarters zitten achteraan in bijgebouwd stuk, vrienden van de kerststal eten in de brandweerkazerne wanneer de kerststal wordt opgebouwd, werkmannen van de gemeente eten hier 's middags. Achter de kazerne zou nog een echte kegelbaan zijn!</p>	<p>In de brandweerkazerne zouden we een kleine ontmoetingsruimte kunnen maken. Er is al een toog aanwezig. Het is één van de weinige oude gebouwen die we nog hebben, dat verdient zeker renovatie! Graag in gemeenschappelijk gebruik behouden. Bv. te gebruiken voor leesclub, handwerknamiddag, bestuursvergaderingen, kleinere bijeenkomsten.</p>	

	<p>Andere optie: opslagplaats voor verenigingen (tenten, kerststal, ...).</p> <p>Heemkundig museum in de toekomst?</p> <p>Rond de kazerne zou een uitbreiding van de "markt" kunnen komen.</p>	
<p>Eigenlijk zijn er nog genoeg bouwgronden in Zondereigen.</p> <p>Veel inwoners willen eigenlijk niet echt veel meer woningen in het dorp. We houden het graag rustig.</p> <p>Jongeren willen niet persé anders gaan wonen, maar willen een gewoon gezinswoning.</p>	<p>Extra woonmogelijkheden voor jonge gezinnen zijn nodig om het voortbestaan van de school te garanderen.</p> <p>Kan de verkoop van de bouwgronden gestimuleerd worden?</p> <p>Er zijn nog wel mogelijkheden voor bv. 4 woonentiteiten onder 1 dak (2 gelijkvloerse appartementen, 2 op de bovenverdieping).</p> <p>Waar nu pastorie is, kunnen misschien kleinere woningen komen, voor bv. senioren, maar ook voor jongeren die dat willen. Zoals 'kern Lindendijk' (smurfendorp) in Merksplas of geschakelde huisjes zoals CenterParcs.</p> <p>Met zicht op het nieuwe park rond de kerk.</p> <p>Deze woningen zouden beter in verhuur komen, geen koopwoningen.</p>	<p>De bouwgronden die er nog zijn, worden niet verkocht.</p> <p>We willen geen hoge appartementsblokken.</p>
	<p>Mogelijkheden voor duurzame energie?</p> <p>Er zijn nog wel wat daken waar zonnepanelen gelegd kunnen worden.</p> <p>Jammer dat dit niet voorzien is bij de nieuwbouw van de school. Misschien kunnen we dit zelf nog doen? Of via coöperatieve?</p>	<p>Warmtenet of windmolen lijken niet mogelijk in Zondereigen.</p>
<p>Welke gebouwen willen we zeker behouden?</p> <p>Kazerne, parochiezaal, kerk</p>	<p>Mogen eventueel afgebroken worden: pastorie, bib, kleuterschool.</p>	<p>De pastorie was vroeger een LOI-woning (nu tijdelijk in gebruik door de school), maar door</p>

Ook enkele particulieren gebouwen zijn waardevol: klooster, huis Zondereigen 8, café De Zwaan.		gebrek aan openbaar vervoer is dat niet ideaal. We willen niet dat de pastorij terug bewoond zou worden door 1 gepensioneerde pastoor. Daar is zeker ruimte voor 2 gezinnen!
Als je ons dorp binnenrijdt, is “mooi aankomen” belangrijk. De bomen langs de straten geven een mooi zicht wanneer je Zondereigen binnen rijdt. Er is genoeg groen in de dorpskern .	Als er een nieuw project komt rond de kerk, moet er voldoende aandacht zijn voor schaduwplaatsen. Aandacht voor de juiste plant/boomkeuze.	We missen de bloesems van de Japanse kerselaar. In het kader van parkeren is er genoeg groen (bomen waar anders geparkeerd zou kunnen worden).

5. VOLGENDE AFSPRAAK

Sessie 2 – verdere uitwerking van 1 van bovenstaande thema's (meer info volgt)

Maandag 17 april, 20u00, parochiezaal

6. CONTACTGEGEVENS VEERKRACHTIGE DORPEN

dorpen@provincieantwerpen.be

www.veerkrachtigedorpen.be

www.veerkrachtigedorpen.be/zondereigen

